

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

Балаларға арналған интернеттегі қауіпті ойындар түрлері

ЖАРИЯЛАНДЫ
24.09.2024СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/164140/>

Балаларға арналған интернеттегі қауіпті ойындар түрлі пішіндерде көрініс табуы мүмкін және олардың кейбірі балалардың психологиялық денсаулығына, физикалық қауіпсіздігіне қатер төндіреді. Төменде ата-аналар мен педагогтар назар аударуы керек қауіпті ойындардың бірнеше түрлері берілген:

1. «Көк кит» (Blue Whale Challenge)

- Сипаттамасы:** Бұл қауіпті ойын қатысушылардан 50 күн ішінде күн сайын бір тапсырманы орындауды талап етеді. Тапсырмалар бірінші күндері жеңіл болып көрінгенімен, соңғы тапсырмалар өзін-өзі зақымдау және өз-өзіне қол жұмсау сияқты қауіпті әрекеттерге жетелейді.
- Қатері:** Психологиялық қысым, кибербуллинг, суицидке итермелеу.

2. «Момо» (Momo Challenge)

- Сипаттамасы:** Қауіпті ойын ретінде көрсетілетін бұл челенжде қатысушыларға қорқынышты бейнелер мен дауыстар жіберіледі. «Момо» ойыншыларына жаман тапсырмалар беріліп, оны орындауға мәжбүрлейді, ал орындамаса, олардың отбасына немесе өздеріне зиян келтіріледі деген қорқыту хаттары келеді.
- Қатері:** Баланы үрейлендіру, суицидтік әрекеттерге итермелеу.

3. «Балкондан секіру» (Jump off the Balcony Challenge)

- Сипаттамасы:** Бұл челенжде қатысушылар биіктен секіруге немесе терезеден секіруге шақырылады, бұл қауіпті әрекет қайғылы жағдайға әкелуі мүмкін.
- Қатері:** Физикалық жарақат алу немесе өлім қаупі.

4. «24 сағаттық жоғалу» (24-Hour Missing Challenge)

- **Сипаттамасы:** Бұл челендж балаларды 24 сағат бойы үйден кетіп, жасырынып жүруге шақырады. Ойынның мақсаты – олардың жоғалғанын ата-аналар немесе достар байқауы керек.
- **Қатері:** Балалардың жоғалуы, физикалық және психологиялық жарақат алу.

5. «Құрғақ тұншықтыру» (The Choking Game)

- **Сипаттамасы:** Ойын балаларды тұншықтыру арқылы өзін-өзі әлсірету немесе есінен тану күйіне жеткізуге итермелейді. Мұндай ойындар ауыр жарақаттарға немесе өлімге әкелуі мүмкін.
- **Қатері:** Тыныс алу жолдарының зақымдануы, миға оттегінің жетіспеушілігі, өлім.

6. «Файер-челлендж» (Fire Challenge)

- **Сипаттамасы:** Балалар өздерінің денесінің бөліктеріне от тигізіп, кейін оны өшіруге тырысады. Мұндай әрекеттер ауыр күйіктер мен жарақаттарға әкеледі.
- **Қатері:** Дененің күйіп қалуы, ауруханаға түсу немесе қайтыс болу қаупі.

7. «Тұншықтыру сынағы» (Pass-out Challenge)

- **Сипаттамасы:** Бұл ойын балаларды есінен танғанша тынысын тоқтатуға шақырады. Мұның салдары – миға оттегінің жетпеуі, бұл комаға немесе өлімге әкелуі мүмкін.
- **Қатері:** Тыныс алу жолдарының зақымдануы, өлім.

8. «Қорқынышты бейнелер» және «сұмдық ойындар»

- **Сипаттамасы:** Интернеттегі кейбір қауіпті бейнежазбалар мен ойындар балаларды өздеріне немесе басқа адамдарға зиян келтіруге шақырады. Бұл ойындар балаларды үрейлендіріп, психологиялық жарақат тудыруы мүмкін.
- **Қатері:** Түнгі қорқыныш, ұйқысыздық, психологиялық жарақаттар.

9. «Еден - лава» (Floor is Lava Challenge)

- **Сипаттамасы:** Бұл челенжде балаларды кенеттен жерге тигізбеуге шақырады, яғни олар биік жерлерге секіруі керек. Кейде олар қауіпті жерлерде ойнайды, мысалы, көпірлерде, терезелерде.
- **Қатері:** Құлап жарақат алу немесе өлімге әкелуі мүмкін.

10. «Тұз және мұз» (Salt and Ice Challenge)

- **Сипаттамасы:** Бұл челенджде балалар тұзды теріге сеуіп, үстіне мұз қояды. Бұл химиялық реакция күйікке әкеледі, ал бала ауырсынуға шыдауға тырысады.
- **Қатері:** Тері зақымдануы, күйік алу.

Ата-аналарға кеңестер

- **Интернет белсенділігін бақылау:** Баланың қандай ойындар ойнайтынын, кіммен сөйлесетінін және интернетте қандай мазмұнға қол жеткізетінін үнемі қадағалау.
- **Баламен ашық сөйлесу:** Балалармен интернеттегі қауіпті ойындар туралы ашық және түсінікті сөйлесу. Оларға мұндай ойындардың зиянды екенін түсіндіру және әрдайым қолдау көрсету.
- **Қауіпсіздік құралдарын орнату:** Балалардың интернетке қол жеткізуін шектеу және зиянды мазмұнды блоктайтын бағдарламаларды пайдалану.
- **Интернет уақытын шектеу:** Балалардың интернетте қанша уақыт өткізетінін бақылау және оны шектеу. Интернеттен тыс қызықты іс-шараларға ынталандыру.
- **Жағдайды бақылау:** Баланың мінез-құлқының өзгерістерін қадағалап, күдікті әрекеттерді байқағанда жедел әрекет ету.

Интернеттегі қауіпті ойындар балалардың физикалық және психологиялық денсаулығына үлкен қауіп төндіреді, сондықтан ата-аналар мен педагогтар балаларға көмек көрсетуге және оларды қорғауға белсенді атсалысуы керек.

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.